

Міжнародний симпозіум «Оцінювання результатів наукових досліджень у сучасних реаліях: еволюція підходів у когнітивному, соціально-економічному та управлінському аспектах»

International Symposium "Evaluating results of scientific research in present-day realities: the evolution of approaches in cognitive, socio-economic and administrative dimensions"

<https://doi.org/10.15407/sofs2025.01.003>

УДК 001.1 + 001.89

Л.П. КАВУНЕНКО, кандидат економічних наук, провідний науковий співробітник ДУ «Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України»
бульвар Тараса Шевченка, 60, Київ, 01032, Україна
e-mail: lkavunenko@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0001-5291-5358>

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТА СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО РОЗУМІННЯ ОЦІНЮВАННЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ЗА МАТЕРІАЛАМИ СИМПОЗІУМУ

Проблема оцінювання ефективності діяльності наукових установ і університетів перебуває під постійною увагою дослідників із різних країн, оскільки об'єктивне оцінювання сприятиме визначенню конкретного внеску установ у загальну базу знань як підстави для 1) прийняття рішень стосовно подальшого існування цих установ; 2) справедливого розподілу бюджетних коштів усередині наукової системи. В статті проаналізовано та узагальнено виступи науковців і організаторів науки з України та деяких європейських країн на міжнародному симпозіумі «Оцінювання результатів наукових досліджень у сучасних реаліях: еволюція підходів у когнітивному, соціально-економічному та управлінському аспектах», який відбувся 28 листопада 2024 р. в м. Києві. До обговорення проблеми оцінювання наукових досліджень долучилися науковці та організатори науки, керівники галузевих академій наук та інших наукових об'єднань, представники громадських організацій, які займаються проблемами оцінювання та розвитку науки, розповсюдженням і використанням її результатів. Зроблено висновки щодо необхідності удосконалення наявних методик оцінювання діяльності наукових установ і університетів. Наголошено, що для підвищення рівня об'єктивності результатів оцінювання потрібно знаходити баланс між кількісними та якісними показниками.

Ключові слова: міжнародний симпозіум, оцінювання наукових досліджень, наукові установи, якісні та кількісні показники.

Цитування: Кавуненко Л.П. Актуальні питання та сучасні підходи до розуміння оцінювання наукової діяльності: за матеріалами симпозіуму. *Наука та наукознавство*. 2025. № 1 (127). С. 3—13. <https://doi.org/10.15407/sofs2025.01.003>

© Видавець ВД «Академперіодика» НАН України, 2025. Стаття опублікована на умовах відкритого доступу за ліцензією CC BY-NC-ND license (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>)

Вступ. 28 листопада 2024 р. у м. Києві відбувся міжнародний симпозіум «Оцінювання результатів наукових досліджень у сучасних реаліях: еволюція підходів у когнітивному, соціально-економічному та управлінському аспектах», організований у рамках серії щорічних міжнародних науково-теоретичних конференцій, які присвячені пам'яті Бориса Євгеновича Патона та проходять у наукових установах НАН України під гаслом «Наука в життя». Цьогорічний симпозіум присвячено актуальній проблемі сучасної науки — оцінюванню наукових досліджень.

Оцінювання якості та ефективності досліджень, виконуваних у наукових установах і університетах за кошти державного бюджету, зумовлено необхідністю забезпечення ефективності використання фінансових ресурсів країни, переконання суспільства і влади в значущості досліджень і цінності отриманих результатів [1—3]. Ці питання висвітлено науковцями різних країн [4—7], які пропонують удосконалити методологію та організацію процесу оцінювання з урахуванням національних, наукових і культурних традицій та особливостей розвитку країн [8—11].

До обговорення проблеми оцінювання наукових досліджень долучаються науковці й організатори науки, керівники академій наук та інших наукових об'єднань, представники урядових і громадських організацій, які займаються проблемами оцінювання та розвитку науки, розповсюдженням і використанням її результатів. Упродовж останнього десятиріччя розроблено низку рекомендацій щодо удосконалення методології оцінювання, зокрема:

- у 2012 р. у м. Сан-Франциско (штат Каліфорнія, США) під час Щорічних зборів Американського товариства клітинної біології розроблено рекомендації, відомі під назвою «Сан-Франциська декларація щодо оцінювання наукових досліджень» (*DORA*)¹, де запропоновано підходи до вдосконалення методів оцінювання якості результатів наукових досліджень, головна мета яких — зменшити залежність від кількісних показників публікаційної активності на користь підходів, які виявляють якісні характеристики значущості досліджень;

- на 19-й Міжнародній конференції з науково-технологічних індикаторів, що відбулася 3—5 вересня 2014 р. у м. Лейден (Нідерланди), ухвалено Лейденський маніфест оцінювання наукових досліджень (*LM*) [12] — десять принципів, якими рекомендовано керуватися під час оцінювання досліджень; зокрема, зазначено, що кількісні показники потрібно доповнювати якісними експертними висновками, а також публікувати результати досліджень у місцевих (національних) наукових виданнях, а не лише у міжнародних;

¹ The San Francisco Declaration on Research Assessment (*DORA*). URL: <https://sfidora.org/> (дата звернення: 24.05.2024).

- у червні 2022 р. Рада з питань конкурентоспроможності ЄС затвердила «Висновки щодо оцінювання досліджень і впровадження відкритої науки»², розроблені Робочою групою Ради ЄС із наукових досліджень. У цьому документі обґрунтовано необхідність більш комплексного підходу до оцінювання наукових досліджень і встановлення балансу між якісними та кількісними критеріями;

- у липні 2022 р. Коаліція зі сприяння оцінюванню досліджень, яка об'єднує 399 організацій з 33 країн, опублікувала «Угоду щодо реформування оцінювання досліджень»³, де наголошено на необхідності реформування оцінювання задля забезпечення максимальної якості та економічної значущості досліджень. Підходи до оцінювання, закладені в Угоду, пов'язані з реформуванням оцінювання наукових досліджень, проектів, підрозділів, організацій та окремих науковців. Угодою передбачено системну реформу на основі спільних принципів, згадано про різноманітність наукових результатів, що потребує багатовимірного оцінювання, також наголошено, що експертна оцінка є основною і має ґрунтуватися на кількісних показниках.

Виклад основного матеріалу. Особливої актуальності питання оцінювання наукових досліджень набуває для України, оскільки окрім участі у глобальних конкурентних процесах Україна має протидіяти російській збройній агресії та планувати майбутню відбудову національної економіки. Це зумовлює необхідність регулярного моніторингу й оцінювання науково-технічного та інноваційного потенціалу країни.

Потрібно пам'ятати, що саме Борис Євгенович у 2001 р. ініціював проведення в Києві міжнародних симпозіумів, присвячених актуальним проблемам розвитку науки, які відтоді відбуваються за підтримки ЮНЕСКО [13]. Не є винятком і симпозіум 2024 р., де учасники розглядали такі питання:

- методологія та організація оцінювання наукових результатів: досвід, тенденції, нові підходи;
- урахування принципів відкритої науки в сучасних підходах до оцінювання результатів досліджень у наукових установах і університетах;
- науковий результат як комплексний феномен наукової діяльності;
- використання інформаційних баз даних в оцінюванні ефективності наукової діяльності;

² Reaction to the Council Conclusions on Research Assessment and the Implementation of Open Science Policies. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7043092> (дата звернення: 24.05.2024).

³ Agreement on reforming research assessment. CoARA. 20 July 2022. URL: https://coara.eu/app/uploads/2022/09/2022_07_19_rra_agreement_final.pdf (дата звернення: 04.06.2024).

Виступ президента НАН України Анатолія Загороднього

- вплив системи оцінювання наукових результатів на якість дослідницької культури;
- потреба у переході до системи оцінювання наукового результату на основі отриманого конкретного знання;
- досвід організації регулярної атестації наукових установ НАН України;
- свобода наукової творчості, підзвітність та оцінювання наукових знань.

Зазвичай відкриває симпозіум президент НАН України, який очолює програмний комітет подібних симпозіумів і виступає з привітаннями до учасників. Цьогорічний симпозіум відкрив президент НАН України *Анатолій Загородній*, котрий у вступному слові висвітлив проблеми оцінювання наукових досліджень і пошуку балансу між кількісними та якісними показниками для розроблення ефективної системи оцінювання. З привітаннями до учасників симпозіуму звернулися: *Олександра Антонюк*, голова Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій; та зарубіжні науковці — *Юрас Баніс*, Президент академії наук Литви, *Іон Тігіняну*, Президент академії наук Молдови.

Виступи з науковими доповідями розпочав *Вячеслав Богданов*, віцепрезидент Національної академії наук України, який зосередився на досвіді оцінювання наукових установ НАН України. Доповідач зазначив, що методика оцінювання, використовувана в НАН України, є важливим засобом підвищення наукового рівня та результативності досліджень; результати оцінювання використовуються в ході оптимізації мережі установ НАН України, запровадження елементів нової моделі фінансування наукової діяльності, збереження актуальних наукових напрямів і відповідного кадрового потенціалу.

Президент Національної академії правових наук України *Володимир Журавель* наголосив на необхідності системного аналізу чинного законодавства в галузі науки, зокрема Закону України «Про наукову та науково-технічну діяльність», оскільки, на погляд доповідача, мають місце різні тлумачення окремих норм Закону, насамперед контролюючими органами. Стосовно державної атестації, обов'язковість проведення якої визначено ст. 11 Закону, В. Журавель вважає, що, по-перше, варто звернутися до організаційно-правового аспекту цієї діяльності, де мають місце певні дискусійні питання, по-друге, задля підвищення значущості державної атестації потрібно підсилити заохочувальні заходи, зокрема надання законодавчих гарантій стабільного фінансування (упродовж дії свідоцтва) науковим установам, що отримали першу категорію.

Виступ першого віцепрезидента Національної академії аграрних наук (НААН) України *Ігоря Гриника* присвячено оцінюванню діяльності наукових установ НААН України, яке проводиться двічі впродовж року: за шість і дванадцять місяців поточного року. В НААН України розроблено й апробовано власну систему оцінювання діяльності наукових установ (РЕЙТИНГ), яка включає 100 показників (критеріїв, що мають відповідну бальну оцінку). Оцінку діяльності наукових установ НААН України за поточний рік беруть за основу під час розподілу видатків із державного бюджету на наступний рік.

У доповіді першого віцепрезидента Національної академії педагогічних наук (НАПН) України *Володимира Лугового* та начальника науково-організаційного відділу апарату Президії НАПН України *Ірини Регейло* пролунало аргументоване занепокоєння щодо неврахування в оцінюванні наукової діяльності об'єктивних закономірностей розвитку науки, що знижує ефективність оцінювання наукових установ і створює ризики для всієї наукової сфери. На думку доповідачів, заслуговує на увагу нова Методика атестації наукових установ та закладів вищої освіти (НУ/ЗВО) за науковими напрямками, метою якої є проведення атестації задля збільшення можливостей функціонування кращих НУ/ЗВО шляхом додаткового фінансування за результатами атестації. Водночас доповідачі застерігають про ризики використання методики внаслідок відсутності досвіду подання інформації, коли атестація має швидкоплинний характер. В умовах тривалого скорочення частки ВВП на дослідження і розробки такий підхід може виявитися руйнівним для багатьох НУ/ЗВО, оскільки становлення і розвиток конкурентоспроможних наукових колективів — це довготривалий процес.

Велику зацікавленість викликали доповіді закордонних учасників симпозіуму — *Аушри Маслаускайте*, заступника голови відділення гуманітарних і соціальних наук Академії наук Литви, керівника відділу демографічних і сімейних досліджень Литовського центру соціальних

Виступає Аушра Маслаускайте

Вячеслав Урсакі

Виступає Матеуш Бялас

наук Інституту соціології, Вячеслава Урсакі, заступника координатора секції точних та інженерних наук Академії наук Молдови, Матеуша Бяласа, директора представництва «Польська академія наук» у Києві, які розповіли про національні системи оцінювання, їхні позитивні та негативні аспекти.

Продовжив обговорення питань оцінювання наукових установ НАН України Ігор Єгоров, член-кореспондент НАН України, завідувач відділу ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України», завідувач відділу ДУ «Центр оцінювання діяльності наукових установ та наукового забезпечення розвитку регіонів України НАН України». Доповідач розглянув оцінювання в науці як системний процес, нагадав, що оцінювання установ НАН України є важливою складовою її реформування і має сприяти поліпшенню діяльності на рівні як підрозділів, установ, відділень, так і Академії загалом. Результати оцінювання слід розглядати як підґрунтя для прийняття управлінських рішень. І. Єгоров також зазначив, що для МОН України метою атестації є насамперед отримання кількісної оцінки установи загалом і порівняння її з результатами атестації в інших відомствах, але для Академії не менш важливо виявити слабкі підрозділи, розробити шляхи підвищення їхньої ефективності або запропонувати заходи з можливої реорганізації.

Ігор Маничуров, член-кореспондент НАН України, директор Інституту системних статистичних досліджень, зазначив,

що методичний підхід до оцінювання наукових установ НАН України продемонстрував життєздатність і заслуговує на найвищу оцінку. Проте доповідач запропонував удосконалити наявну методику, включивши до неї інституційний підхід, сутність якого полягає у виявленні

сильних і слабких сторін діяльності установи та наданні рекомендацій щодо усунення слабких та просування сильних сторін.

Система оцінювання наукових досліджень пов'язана з питаннями організації та управління наукою і є однією з важливих складових науково-технологічної політики України. На проблемі важливості експертної функції науки зосередив свій виступ *Олег Кубальський*, перший заступник головного вченого секретаря НАН України. Доповідач підкреслив, що значення експертної діяльності науковців зростає разом зі зростанням комплексності проблем науки та необхідністю отримання науково обґрунтованих рішень цих проблем, а також зазначив, що в установах НАН України збережено потужний науковий потенціал для забезпечення кваліфікованої експертної діяльності на рівні як наукових підрозділів, так і установ.

Лариса Ришко, провідний науковий співробітник, *Оксана Живага*, старший науковий співробітник ДУ «Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України», розглянули сучасні підходи до системи оцінювання. На їхню думку, останнім часом оцінювання в науці здійснюється в контексті реалізації управлінських функцій, і коли управлінський контекст оцінювання починає домінувати над когнітивним, порушується самоорганізаційна здатність науки розвивати систему об'єктивно-істинних знань про природу та суспільство. Проте, незважаючи на тенденцію поширення управлінського підходу, класичний варіант оцінювання колегами залишається основним способом отримання об'єктивно-істинного знання і забезпечення зростання нових наукових знань, долучення до наукового етосу молодих наукових кадрів і виконання наукою її соціальних функцій.

Директор ДУ «Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України» *Борис Малицький* вважає, що чинна практика кількісного оцінювання наукової діяльності не стимулює вчених чітко формулювати власні наукові результати. Науковий результат — це нове знання, тому під час його оцінювання потрібно визначити внесок вченого в світову науку і це необхідно враховувати у проведенні оцінювання.

Олена Васильєва, завідувачка Центру інновацій та технологічного розвитку ДУ «Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України», звернула увагу на міжнародні рейтингові системи, використання яких потребує більш глибокого вивчення показників, що входять до складу рейтингів, на повноту заповнення рейтингових таблиць, а також на склад експертів, котрі представляють оцінки.

Геннадій Андрощук, провідний науковий співробітник Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності Національної академії пра-

вових наук України, вважає за необхідне враховувати в оцінюванні наукових досліджень об'єкти інтелектуальної власності, які є нематеріальними за характером, але є результатом науково-технологічної діяльності.

Зі спогадами про Бориса Євгеновича Патона виступив *Ігор Кривцун*, директор Інституту електрозварювання ім. Є.О. Патона НАН України, який розповів про спадщину Б.Є. Патона, пов'язану з організацією системи оцінювання діяльності наукових установ НАН України.

Проблеми впливу наукових досліджень на суспільство розкрили *Тетяна Ярошенко*, керівник Центру наукометрії та цифрової підтримки досліджень Національного університету «Києво-Могилянська академія», яка розглянула сучасні методи та інструменти вимірювання такого впливу, та *Ірина Тихонкова*, консультант компанії *Clarivate*, яка проінформувала про можливості інформаційної платформи *Web of Science* та присутність у ній наукових видань України.

Олександр Попович, головний науковий співробітник, *Захар Попович*, старший науковий співробітник ДУ «Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України», доповіли про результати проекту «Український науково-технологічний форсайт», виконаного в Інституті за підтримки Фонду імені Ф. Еберта. Організаційно-методичний інструментарій, розроблений із застосуванням методу Дельфі, уможливив залучення до проекту понад 500 провідних учених з України та з-за кордону. Отримано експертні оцінки та пропозиції щодо змін наукових пріоритетів, які відбулися протягом останніх трьох років у зв'язку з викликами повномасштабної війни та глобальними трендами розвитку науки і технологій. Узагальнено оцінки науковою спільнотою стану науково-технологічної політики України та сформовано пропозиції щодо її вдосконалення, визначено пріоритетні напрями наукових досліджень за дев'ятьма тематичними блоками, що охоплюють основні галузі та вектори розвитку української науки.

Після завершення виступів відбулася дискусія, під час якої учасники симпозіуму зазначили, що такі заходи потрібно продовжувати, оскільки всебічний погляд на актуальні питання уможливлює розуміння процесів, що відбуваються в науці та суспільстві. Підводячи підсумки, *Вячеслав Богданов*, академік НАН України, віцепрезидент НАН України, зазначив, що симпозіум проведено в очному і дистанційному форматі (на платформі *Zoom*), до участі в ньому підключалися науковці з Азербайджану, Литви, Молдови, Польщі, США та України, на пленарному засіданні виступили 18 учасників симпозіуму, в більшості в очному форматі. В. Богданов подякував учасникам симпозіуму за активну участь і побажав успіхів і подальшої співпраці.

Висновки. Доповіді учасників симпозіуму засвідчили, що система оцінювання наукових установ є комплексною і багатоаспектною, а тому потребує подальшого вивчення та удосконалення. Розроблення механізмів оцінювання ефективності наукової діяльності є важливою проблемою різних країн, оскільки результати оцінювання стають основою прийняття управлінських рішень. Не існує єдиної методики оцінювання для всіх країн і типів установ, але науковці працюють над підвищенням рівня універсальності та прозорості відповідних процедур.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Добров Г.М., Тонкаль В.Е., Савельев А.А., Малицкий Б.А. и др. Научно-технический потенциал: структура, динамика, эффективность. Киев: Наук. думка, 1987. 348 с.
2. Gadd E. Influencing the changing world of research evaluation. *Insights*. 2019. No. 32 (1). P. 1—9. <https://doi.org/10.1629/uksg.456>
3. Zacharewicz T., Lepori B., Reale E., Jonkers K. Performance-based research funding in EU Member States — a comparative assessment. *Science and Public Policy*. 2019. Vol. 46 (1). P. 105—115. <https://doi.org/10.1093/scipol/scy041>
4. Abramo G., D'Angelo C.A. A novel methodology to assess the scientific standing of nations at field level. *Journal of Informetrics*. 2020. Vol. 14 (1). URL: <https://ideas.repec.org/a/eee/infome/v14y2020i1s1751157719302743.html> (дата звернення: 24.05.2024).
5. Carrillo M. Measuring and ranking R&D performance at the country level. *Economics and Sociology*. 2019. No. 12 (1). P. 100—114. <http://doi.org/10.14254/2071-789X.2019/12-1/5>
6. Малицький Б. А. Проблеми комплексного оцінювання наукового результату. *Вісник Національної академії наук України*. 2023. № 9. С. 24—36. <https://doi.org/10.15407/visn2023.09.024>
7. Єгоров І.Ю., Жукович І.А. Оцінювання результатів діяльності дослідників: нові тенденції. *Наука та наукознавство*. 2023. № 2 (120). С. 42—58. <https://doi.org/10.15407/sofs2023.02.042>
8. Sima K. Evidence in Czech research evaluation policy: Measured and contested. *Evidence and Policy*, 2017. No. 13 (1). P. 81—95. <https://doi.org/10.1332/174426415X14467432784664>.
9. Ciurak P., Mijač T., Wierczyński G. An overview of science evaluation in Poland and Croatia. *Journal of Contemporary Management Issues*. 2021. Vol. 26 (2). P. 229—244. <https://doi.org/10.30924/mjcmi.26.2.13>
10. Benedictus R., Miedema F., Ferguson M.J. Fewer numbers, better science. *Nature*. 2016. Vol. 538 (7626). P. 453—455.
11. Wilsdon J., Allen L., Belfiore E., Campbell P., et al. *The Metric Tide. Report of the Independent Review of the Role of Metrics in Research Assessment and Management*. July 2015, 163 p. <https://doi.org/10.13140/RG.2.1.4929.1363>
12. Hicks D., Wouters P., Waltman L., de Rijcke S., Rafols I. The Leiden Manifesto for research metrics. *Nature*. April 2015. Vol. 520. P. 429—431. <http://doi.org/10.1038/520429a>

13. Малицкий Б.А., Кавуненко Л.Ф. Приоритеты ЮНЕСКО в тематике научных симпозиумов МААН. *Наука та наукознавство*. 2020. № 2 (108). С. 3—15. <https://doi.org/10.15407/sofs2020.02.003>

Одержано 28.12.2024

REFERENCES

1. Dobrov, G.M., Tonkal, V.E., Savelyev, A.A., Malitsky, B.A., et al. (1987). *Science and technology potential: structure, dynamics, efficiency*. Kyiv: Nauk. dumka [in Russian].
2. Gadd, E. (2019). Influencing the changing world of research evaluation. *Insights*, 32 (1), 1—9. <https://doi.org/10.1629/uksg.456>
3. Zacharewicz, T., Lepori, B., Reale, E., & Jonkers, K. (2019). Performance-based research funding in EU Member States — a comparative assessment. *Science and Public Policy*, 46 (1), 105—115. <https://doi.org/10.1093/scipol/scy041>
4. Abramo, G., & D'Angelo, C.A. (2020). A novel methodology to assess the scientific standing of nations at field level. *Journal of Informetrics*, 14 (1). URL: <https://ideas.repec.org/a/eee/infome/v14y2020i1s1751157719302743.html> (last accessed: 24.05.2024).
5. Carrillo, M. (2019). Measuring and ranking R&D performance at the country level. *Economics and Sociology*, 12 (1), 100—114. <http://doi.org/10.14254/2071-789X.2019/12-1/5>
6. Malitsky, B.A. (2023). Problems of complex evaluation of scientific results. *Visn. Nac. Akad. Nauk Ukr.*, 9, 24—36. <https://doi.org/10.15407/visn2023.09.024> [in Ukrainian].
7. Egorov, I.Yu., & Zhukovich, I.A. (2023). Assessing the results of the activities of pre-investigators: new trends. *Science and Science of Science*, 2 (120), 42—58. <https://doi.org/10.15407/sofs2023.02.042> [in Ukrainian].
8. Sima, K. (2017). Evidence in Czech research evaluation policy: Measured and contested. *Evidence and Policy*, 13 (1), 81—95. <https://doi.org/10.1332/174426415X14467432784664>
9. Ciurak, P., Mijač, T., & Wierczyński, G. (2021). An overview of science evaluation in Poland and Croatia. *Journal of Contemporary Management Issues*, 26 (2), 229—244. <https://doi.org/10.30924/mjcmi.26.2.13>
10. Benedictus, R., Miedema, F., & Ferguson, M.J. (2016). Fewer numbers, better science. *Nature*, 538 (7626), 453—455.
11. Wilsdon, J., Allen, L., Belfiore, E., Campbell, P., et al. (2015). *The Metric Tide. Report of the Independent Review of the Role of Metrics in Research Assessment and Management*. <https://doi.org/10.13140/RG.2.1.4929.1363>
12. Hicks, D., Wouters, P., Waltman, L., de Rijcke, S., & Rafols, I. (2015). The Leiden Manifesto for research metrics. *Nature*, 520, 429—431. <http://doi.org/10.1038/520429a>
13. Malitsky, B.A., & Kavunenko, L.F. (2020). UNESCO priorities in the topics of scientific symposia of the International Association of Academies of Sciences. *Science and Science of Science*, 2 (108), 3—15 [in Russian]. <https://doi.org/10.15407/sofs2020.02.003>

Received 28.12.2024

L.P. Kavunenko, PhD (Economics), leading researcher
Dobrov Institute for Scientific and Technological Potential
and Science History Studies of the NAS of Ukraine
60, Taras Shevchenko boulevard, Kyiv, 01032, Ukraine
e-mail: lkavunenko@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0001-5291-5358>

VITAL ISSUES AND MODERN APPROACHES
TO UNDERSTANDING THE EVALUATION OF RESEARCH
ACTIVITIES: BASED ON SYMPOSIUM PROCEEDINGS

The problem of evaluating the performance of research institutions and universities has been in focus of researchers from various countries, because a sound evaluation is supposed to help determine specific contributions of the institutions in the overall knowledge base as the criterion for (i) decision-making concerning the future existence of these institutions; (ii) a fair distribution of the budget funds within the research system. The article contains a review and synthesis of the reports delivered by researchers and research managers from Ukraine and selected European countries at the international symposium “Evaluating the results of scientific research in the modern realities: the evolution of approaches in cognitive, socio-economic and managerial perspective”, held on November 2, 2024 in Kyiv (Ukraine). The discussion of the problem pertaining to the evaluation of scientific research was contributed by researchers and research managers, administrators of academies of sciences and other research associations, representatives of public organizations dealing with problems of research evaluation and development, dissemination and utilization of research results. The conclusions were made about the need to improve existing techniques for performance evaluation in research institutions and universities. It is highlighted that the objectivity of evaluation results cannot be attained unless the balance between quantitative and qualitative indicators is set.

Keywords: *international symposium, evaluation of scientific research, research institutions, qualitative and quantitative results.*